

Tagna beslut kopplat till spårområdet mellan Engelska parken och Hamra

Bakgrund

När utbyggnaden av Varbergstunneln är klar, preliminärt 2025, kommer den nuvarande järnvägen från befintlig stationsbyggnad fram till dagens dubbelspår i Hamra söder om staden, att tas bort. Västkustbanan kommer gå i tunneln under staden vilket innebär att befintlig järnvägsanläggning avvecklas och att marken återgår till kommunens ägo. Flytten av järnvägen möjliggör för kommunen att använda marken på nya sätt jämfört med dagens spårtrafik samt att den barriär som järnvägen utgör försvinner.

Hösten 2020 inledde Samhällsutvecklingskontoret ett arbete i att utreda vad spårområdet skulle kunna användas till efter att spåret tagits bort. I arbetet är det viktigt att ta hänsyn till de beslut som tagits som har koppling till spårområdet. Nedan beskrivs vilka beslut som tagits samt i vilket sammanhang.

En indelning har gjorts nedan av sådana beslut som omfattar hela spårområdet och sådana som endast berör delar av spårområdet och/eller dess närområden och som därmed har en påverkan på spårområdet.

Beslut som omfattar spårområdet (insats och beslutsdatum inom parentes):

- Järnvägsutredning för Västkustbanan (daterad 2002-02-28)
- PM för gamla spåret mellan befintlig station och dubbelspåret i Hamra. Kommunens beslut utifrån föreslagna åtgärder i järnvägsutredningen (KS 2016-05-31)
- Kompletterande genomförandeavtal Trafikverket och Varbergs kommun (undertecknat av kommunen 2017-03-03)

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrektsgratan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg	432 80 Varberg	TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

Beslut som omfattar delar av spårområdet/i dess anslutning:

- Trafik-och parkeringsutredning för centrala Varberg och Västerport (KS 2017-09-26)
- Beslut ang. del av Getakärr 7:1 (banvaktarstugan) (KSAU 2011-09-13)
- Beslutade åtgärder inom Apelviksprojektet
- Detaljplaner för ny väg, Apelviken (2008)
- Detaljplan för kolonilotter, Apelviken (1989)

Beslut som omfattar hela spårområdet

Innan järnvägstrafiken förläggs i tunneln har Trafikverket och kommunen avtalat om hur genomförandet ska gå till. I avtalet ingår återställande efter borttagen järnväg.

Ett huvudavtal tecknades 2009 och är ett genomförande och finansieringsavtal. Huvudavtalet undertecknades av Trafikverket, Region Halland, Varbergs kommun och Jernhusen. Det kompletterande genomförandeavtal är skrivet som ett komplement till huvudavtalet. Detta avtal innefattar endast frågor som berör kommun och Trafikverk. Undertecknat av kommunen och Trafikverket. Varbergs kommun måste inför tecknandet av genomförandeavtalet ta ställning till de åtgärder som föreslås i järnvägsutredningen. Ett sådant avtal finns framtaget, tecknat mellan Trafikverket och Varbergs kommun.

Under rubriken Mark och utrymme tillhörande Trafikverket kan följande läsas:

- Den mark som ägs av Trafikverket och som frigörs efter flyttning av järnvägen ska utan ersättning överlåtas permanent till kommunen. Undantaget är sådan mark öster om Österleden som kan komma att behövas för omarronderingar av befintlig jordbruksmark.
- Avtal för markåtkomst för mark som tillhör Trafikverket ska tas fram efter det att projektet är färdigställt och inte längre behövs för järnvägsändamål.
- Den mark som frigörs efter flyttning av järnvägen och som övergår från Trafikverket till Kommunen ska återställas. Återställningen sker med tillgängliga massor från projektet och i enlighet med eventuella erforderliga tillstånd. Om inte projektet har lämpliga massor för återfyllnad av delsträcka B ska parterna gemensamt komma överens om hur återställningen bör ske.

- De två broarna som finns i södra Varberg och som tillhör Trafikverket men som är till för kommunens gator Prästgatan och Lasarettsgatan ska övergå i kommunens ägo och överlämnas i gott brukningsskick.

Beskrivning av de olika delsträckorna:

För de två delsträckorna (i kartan till vänster) markerade med bokstaven A kommer, utöver järnvägstekniskt material, makadammen att tas bort men själva banvallen lämnas kvar. Detta berör sträckan mellan Otto Torells gata ca 700

meter söderut samt vid Hobbyvägen i Apelviken.

Delsträcka B omfattar bergsskärningen genom Håsthaberg. I järnvägsutredningen föreslås att bergsskärningen fylls igen och planteras som omgivande natur.

Tre delsträckor är benämnda C och omfattar sträckorna mellan Kärlesparken och Kurtinen och Ringvägen, mellan kurorten och den plats i Apelviken där järnvägen viker av österut samt sträckan mellan Hobbyvägen och Västkustvägen. För dessa sträckor föreslås i järnvägsutredningen att banvallen tas bort.

I järnvägsutredningen föreslås även att tre broar rivs, över Ringvägen, över Sanatorievägen samt över Västkustvägen.

PM:et Gamla spåret mellan befintlig station och dubbelspår i Hamra syftar till att göra en bedömning av de åtgärder som föreslås för borttagande av järnvägen och om dessa överensstämmer med Varbergs kommuns planer för framtida stadsutveckling. Kommunen ställer sig bakom de åtgärder som föreslås ovan men med två synpunkter. Den sista sträckan mellan Västkustvägen och dubbelspåret i Hamra är inte omnämnt i järnvägsutredningen. Här har förvaltningen föreslagit att det är lämpligt att ta bort banvallen på hela sträckan.

För södra delen av spårområdet i Apelviken vid Hobbyvägen anser förvaltningen att även banvallen bör tas bort.

Beslut har den 2016-05-31 tagits i Kommunstyrelsen om att ge KS förvaltning i uppdrag att samordna följande utredningar:

- En bedömning av statusen på de två broarna, mellan Södertull och Platsarna och vilka kostnader som finns för underhåll innan dessa övertas av kommunen.
- En trafikutredning som visar på vilka alternativ som finns för att förlänga Östra Hamnvägen söderut mellan Platsarna och Södertull samt vad konsekvenserna blir för de olika alternativen och för trafikflödena i staden.
- Vilka alternativ som finns till att inte fylla igen bergsskärningen i Hästhagaberget samt vilken möjlig framtida användning som det skulle innebära.
- Vilket behov som finns av framtida cykelvägar på sträckorna mellan kurorten med Apelviken samt mellan Apelviksleden och Hobbyvägen.

Vad säger det kompletterade genomförandeavtalet?

- Avtal ska tas fram för mark som inte längre behövs för järnvägsändamål
- Mark som frigörs efter flyttning av järnvägen ska återställas
- Broarna vid Prästgatan och Lasarettsgatan ska övergå i kommunens ägo och överlämnas i gott brukningsskick.
- Mark som ägs av Trafikverket och som frigörs efter flyttning av järnvägen ska utan ersättning överlåtas permanent till kommunen. Undantag: mark öster om Österleden som kan komma att behövas för omarronderingar av befintlig jordbruksmark.

Beslut som omfattar delar av spårområdet alternativt i dess anslutning som har påverkan på spårområdet

Beslut angående föreslagen förlängning av Östra Hamnvägen:

Fördjupad översiktsplan för stadsområdet: Östra Hamnvägen förlängas söderut till Prästgatan för att avlasta genomfartstrafiken på Västra Vallgatan

2017-09-26 togs beslut i Kommunstyrelsen om att

- godkänna Trafik och parkeringsutredning för centrala Varberg och Västerport (KS 2017/0508) som planeringsunderlag och
- att inriktningen för den fortsatta planeringen är att Östra Hamnvägen förlängs till Lasarettsgatan och med anslutning till Bäckgatan

Beslut angående banvaktarstugan:

2011 överlät Trafikverket delar av fastigheten Getakärr 7:1 till kommunen beläget inom det område som frigörs efter flyttning av Västkustbanan som, i samband med det, ska överlämnas till kommunen. Samma år beslutade arbetsutskottet att godkänna upprättat förslag till gåvobrev mellan kommunen och Trafikverket varigenom Trafikverket som gåva överläter ca 982 m², med därpå belägen bostadsbyggnad, av fastigheten Getakärr 7:1. Kommunen förbinder sig att riva den på området befintliga byggnaden då nuvarande hyresgäst avflyttat från byggnaden.

2019-06-20 togs beslut om positivt planbesked om att fastighetsbildning ska få ske för att markytan som kommunen fått i gåva inte ska förfalla. Vid övertagandet av banvaktarstugan låg byggnaden på mark för järnvägsändamål. För att kunna göra en fastighetsbildning måste ny plan tas fram som ersätter den gamla, annars kan förrättning ej göras och gåvan hade förfallit. Det som är aktuellt nu är att undersöka byggnadens status och möjlighet för eventuell flytt. Banvaktarstugan är klassad utifrån dess kulturmiljövärde.

Beslut om åtgärder inom Apelviksprojektet:

Projektet syftar till att skapa en ledande surfdestination genom att förstärka surf- och badprofilen samt utveckla möjligheterna för rekreation i Apelviken året runt.

Dessa samordnas projekten emellan för att skapa en bra helhet tillsammans. De beslut som är tagna inom Apelviksprojektet som har beröringspunkter med spårområdet är beslut om strandpromenad samt beslut om bilväg.

Planerad väg i norra Apelviken:

Detaljplan för en ny väg i Apelvikens norra delar vann laga kraft 2008. Genomförandetid slutade 2013-12-31. Efter att genomförandetiden har gått ut fortsätter planen att gälla men kommunen kan ersätta, ändra eller upphäva planen.

Detaljplan för kolonilotter söder om Vrångabäcken

Detaljplan för kolonilotter i anslutning till befintligt koloniområde upprättades 1989. Se karta nedan. Genomförandetid tog slut 1999-12-31. Efter att genomförandetiden har gått ut fortsätter planen att gälla men kommunen kan ersätta, ändra eller upphäva planen. Området ligger helt på kommunal mark.

